
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdania z działalności Wydziałów TNW : Wydział IV nauk biologicznych.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 53, 137-138

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

łowi II Komisji Logiki. Po jej powołaniu, wyborze przewodniczącego i uchwaleniu regulaminu w ubiegłym roku, w roku obecnym został ustalony jej skład i podział zadań pomiędzy współpracowników. Ponieważ te fakty organizacyjne splatają się ściśle z naukowym aspektem prac Komisji, są one przedstawione w Sprawozdaniu Naukowym.

Wydział III nauk matematyczno-fizycznych

Przewodniczący: Wiesław Żelazko, czł. zw.

Sekretarz: Jerzy Dobrzycki, czł. zw.

a) Sprawozdanie z działalności naukowej

W roku sprawozdawczym odbyły się 4 zebrania naukowe Wydziału:

dnia 13 lutego 1990 r. – Lech Kubik: *O stosowalności metod probabilistyczno-statystycznych – sceptycznie* (brak tekstu);

dnia 24 kwietnia 1990 r. – zebranie dyskusyjne na temat sytuacji i perspektyw wydawnictw naukowych;

dnia 19 czerwca 1990 r. Jan Burchart, czł. zw.: *Izotopowe datowania w geologii – modele a rzeczywistość* (brak tekstu);

dnia 23 października 1990 r. Ryszard Zieliński: *O statystyce – optymistycznie* (brak tekstu).

Ponadto w dniu 20 marca 1990 r. Wydział współorganizował spotkanie dyskusyjne, stanowiące pierwszą część cyklu pt. „Przegląd różnych źródeł energii”, odbyte pod egidą Wydziału V; referaty wygłosili: Marek Jaczewski: *Energia – problem międzynarodowy. Kierunki zmian na przełomie stulecia*, oraz Marek Sadowski: *Energia syntezy jądrowej. Badania, osiągnięcia, perspektywy*.

Wydział IV nauk biologicznych

Przewodniczący: Henryk Sandner, czł. zw.

Sekretarz: Ludmiła Bassalik-Chabielska, czł. zw.

a) Sprawozdanie z działalności naukowej

W roku 1990 odbyło się siedem posiedzeń naukowych Wydziału IV z następującymi wykładami:

dnia 20 lutego 1990 r. – Lech Zwierzchowski: *Niektóre możliwości zastosowania biologii molekularnej w hodowli zwierząt i w produkcji zwierzęcej*;

dnia 27 marca 1990 r. – Włodzimierz Zagórski: *Rola mitochondrialnej syntezy leucylo-TRNA w składaniu genomu*;

dnia 8 maja 1990 r. – Waldemar Roszkowski-Słiż: *Rola endogennej flory bakteryjnej dla prawidłowej funkcji układu immunologicznego*;

dnia 22 marca 1990 r. – Stefan Gumiński: *O wpływie właściwych regulatorów wzrostu i innych podobnie działających substancji na glony*;

dnia 12 czerwca 1990 r. – Zbigniew Jaczewski: *Sztuczne wywoływanie wielotykowości u jeleniowatych*;

dnia 7 listopada 1990 r. – Zbigniew Szykiewicz: *Krętki jelitowe *Treponema sp.* (brak tekstu)*;

dnia 11 grudnia 1990 r. – Bohdan Pisarski: *Kierunki ewolucji pasożytnictwa społecznego mrówek*.

Ponadto 23 stycznia 1990 r. członkowie Wydziału IV:

prof. dr Henryk Sandner (przewodniczący), prof. dr Bogdan Czaplński (członek), oraz kandydaci na członków Wydziału IV: prof. dr Teresa Pojmańska i prof. dr Katarzyna Niewiadomska wygłosili referaty na Ogólnym Zebraniu Interdyscyplinarnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego na temat: *Pasożytnictwo w przyrodzie*. Tytuły referatów w sprawozdaniu ogólnym TNW.

S T R E S Z C Z E N I A

Lech Zwierzchowski

NIEKTÓRE MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA OSIĄGNIĘĆ BIOLOGII MOLEKULARNEJ W HODOWLI ZWIERZĄT I W PRODUKCJI ZWIERZĘCEJ

Możliwości postępu genetycznego uzyskiwanego u zwierząt gospodarskich tradycyjnymi metodami selekcji są bliskie wyczerpania. Dlatego osiągnięcie dalszego znaczącego postępu wymaga rozwinięcia badań podstawowych z dziedziny biologii i genetyki molekularnej, embriologii, fizjologii i biochemii zwierząt gospodarskich. Zastosowanie metod i technik właściwych tym dziedzinom wiedzy zwykło się nazywać biotechnologią lub hodowlą molekularną (*molecular farming*). Jedną z najstarszych metod biotechnologicznych zastosowanych w hodowli zwierząt była sztuczna inseminacja. Kolejnym krokiem milowym w tej dziedzinie było opanowanie technik przenoszenia zarodków. Transfer zarodków i sztuczna inseminacja pozwalają na rozpowszechnienie w stadach zwierząt cennych genotypów, warunkujących korzystne dla człowieka cechy produkcyjne. Możliwości dalszego postępu w biotechnologii zwierząt domowych upatruje się w udoskonaleniu różnych technik manipulacji na zarodkach: dzieleniu zarodków na dwie lub więcej części, mrożeniu i witrifikacji zarodków, zapłodnieniu *in vitro*, uzyskiwaniu chimer międzyrasowych lub międzygatunkowych. Z drugiej strony, biotechnologia jest terminem utożsamianym w znacznym stopniu z technikami rekombinacji DNA i z tzw. inżynierią genetyczną. Ponieważ nici DNA różnych organizmów zbudowane są z tych samych podjednostek, a